

A vintage tractor is parked in a field of tall grass. A large, leafy tree stands to the left, its branches spreading over the tractor. The scene is bathed in a warm, golden light, suggesting late afternoon or early morning. The overall mood is nostalgic and peaceful.

Thea Zoeteman-
Meulstee

ROMAN

Het erfdeel

CITERREEKS

Thea Zoeteman-Meulstee

Het erfdeel

Citerreeks

1

Amanda staat aarzelend met de deurknop in de hand. Ze kijkt naar het raam waar de regen met grote druppels tegenaan striemt.

‘Als ik jou was, zou ik even wachten,’ zegt Jojanneke, haar huisgenoot en vriendin.

‘Ik ga met de auto,’ antwoordt Amanda. Toch blijft ze staan.

Jojanneke lacht. Ze heeft ondertussen de strijkplank gepakt en een wasmand waar enkele witte uniformen in liggen. Het strijkijzer begint al snel te stomen.

‘Van die paar meters naar de auto word je al kleddernat,’ meent Jojanneke. ‘Je komt drijfnat aan als jij je zin doorzet. Let op mijn woorden.’

Met een schouderophalen gaat Amanda weer zitten en maakt haar jas los. De regen gaat onbedaarlijk door. Ze kijkt naar een grote straal die van de dakgoot af komt en als een waterval langs het keukenraam naar beneden plentst.

‘Geen weer om vrolijk van te worden,’ zegt ze.

‘Nee.’ Jojanneke is het volledig met haar vriendin eens. ‘Ze geven de rest van de week dit weer op. We kunnen ertegen.’

Amanda trekt haar jas uit. Hierbinnen is het warm. De stoom van het strijkijzer stijgt in wolkjes richting het plafond. In lange halen gaat Jojanneke met het ijzer over de witte stof.

‘Ik heb ook nog een paar uniformen liggen...’

‘Geef maar,’ doet Jojanneke goedmoedig. ‘Dat gaat in één moeite door.’

‘Je meent het?’

‘Natuurlijk. Ik ben de beroerdste niet.’

‘Jo, je bent een kei.’

Amanda staat op. Haar jas glijdt van de rugleuning van de stoel en valt met een zachte plof op de grond. Ze merkt het niet. Uit haar slaapkamer haalt ze de gewassen en gedroogde uniformen. Ze stopt haar neus in het

witte katoen. Het ruikt altijd zo lekker als ze net uit de was komen.

‘Alsjeblieft.’ Amanda legt ze bij de andere strijk in de wasmand. ‘De volgende keer doe ik het voor jou.’

‘Dat weet ik toch,’ reageert Jojanneke laconiek.

Amanda kijkt naar haar vriendin. Ze wonen inmiddels alweer twee jaar in hetzelfde huisje dat ze gehuurd hebben van het echtpaar Verbeek. Jojanneke en zij zijn al vanaf de basisschool vriendinnen. Ze hebben samen op het voortgezet onderwijs gezeten en daarna hebben ze allebei gekozen voor de kraamzorg.

Ze vindt het fijn om haar ervaringen met Jojanneke te kunnen delen. Ze hebben samen een sterke band gekregen omdat ze ook hierin zo veel raakvlakken hebben.

Hun diensten lopen op dit moment gelijk. Ze hebben allebei tot gisteren gewerkt en zijn nu enkele dagen vrij voordat ze de wacht weer in gaan.

‘Vind je het niet erg om de rest van de middag in je eentje door te brengen?’ vraagt Amanda.

Jojanneke haalt haar schouders op. ‘Je doet alsof dat voor de eerste keer voorkomt. Ik heb nog genoeg plannen voor vandaag. Als het vanmiddag droog wordt, wil ik naar het winkelcentrum. Daarna ga ik misschien nog even naar mijn ouders. Dus als ik er vanavond niet ben, dan weet je waar ik uithang.’

Amanda lacht. ‘We zullen een lijstje bij moeten houden. Dan kunnen we van elkaar precies weten wat we doen.’

‘Ja zeg, stel je voor! Ik ben blij dat we er altijd makkelijk in zijn geweest. Ik hou niet van dat krampachtige gedoe.’

‘Ik ook niet.’

Amanda kijkt naar het raam. Druppels glijden traag naar beneden, maar het wordt gelukkig minder.

‘Ik denk dat ik nu toch maar ga,’ zegt ze. ‘Linda verwacht me. Ik ben zo benieuwd, Jo. Ze had me iets te vertellen en iets te vragen, maar wilde het niet door de telefoon zeggen.’

Jojanneke glimlacht. Ze schuift een hangertje door de hals en mouwen van een uniform en hangt het zolang aan de zijkant van de kast. ‘Je

hebt natuurlijk al van alles gefantaseerd wat het kan zijn. Wat denk je?’

Amanda haalt haar schouders op. ‘Ik heb geen idee. Misschien gaan ze wel verhuizen. Bah, ik moet er niet aan denken. Of er is iets met haar schoonouders. Iets leuks. Zoveel jaar getrouwd. Of er staat een ander feestelijk gebeuren op stapel.’

Jojanneke grinnikt. ‘Misschien gaat die jongere broer wel trouwen en ben jij uitgenodigd om die dag op de kleine Martijn te passen.’

Amanda schudt haar hoofd. ‘Je bedoelt Marten. Nou, dan is hij er wel heel vlot bij. Zover ik weet is hij nog steeds vrijgezel.’

‘Wat weet jij nou van zijn privéleven?’

‘Genoeg. Ik kom nog regelmatig bij zijn ouders op de boerderij.’

‘Zie je Marten dan ook?’

‘Af en toe. Meestal is hij druk bezig in de stal.’ Amanda’s gezicht betreft. ‘Ik begrijp het niet goed. Toen we elkaar pas kenden, konden we goed met elkaar opschieten. Nu is het net alsof hij me niet meer wil ontmoeten. Ik heb hem niets gedaan, zover ik weet.’

Jojanneke laat de strijkbout op zijn kant staan en kijkt bedenkelijk naar Amanda.

‘Toen jij bij Stefan en Linda kraamde, hadden jullie een vervelende start, weet je nog? Jij ergerde je aan hem omdat hij zich overal mee bemoeide. Ik weet nog hoe jij hier je gram over mijn hoofd stond uit te storten.’

‘Ja, arme jij. Jij moest het bijna ontgelden.’

‘Ik leef nog,’ reageert Jojanneke nuchter. ‘Maar ik weet nog hoe vreselijk boos je op hem was. En dat je het liefst een ander kraamadres wilde. Je had wel met mij willen ruilen.’

Amanda knikt. Ondertussen pelt ze zich opnieuw in haar jas. ‘Ja, dat klopt. Na een paar dagen ging het veel beter tussen Marten en mij. Het contact ging pas echt over nadat hij mij met Freek had gezien.’

‘Hij was natuurlijk jaloers.’

Amanda bukt zich om een denkbeeldig pluusje van de vloer af te rapen. Ze voelt een kleur naar haar gezicht stijgen, want ze weet dat Jojanneke precies in de roos heeft geschoten. Ze wil er liever verder niet over nadenken. En er nog minder over praten.

‘Ik ga nu echt, Jo. Tot vanavond.’

‘Veel plezier. En je vertelt me waarvoor je bij Linda moest komen, hè?’

‘Dat zal ik doen. Of Linda moet het me ten strengste verbieden.’

Ze wacht verder commentaar van Jojanneke niet af en stapt naar buiten. Midden in een diepe plas.

‘Hè bah!’

Jojanneke staat haar vanachter het raam uit te lachen en Amanda steekt speels een vuist naar haar op. Gelukkig heeft ze laarzen aan, maar zo te voelen is de rechter lek. Haar tenen voelen nattigheid.

Ze zal de verwarming in de auto hoog opdraaien. Dat scheelt misschien.

De hevige regenbui is overgegaan in een miezer. De dikke, grijze wolken worden door de wind voortgedreven. Het lijkt wel herfst. En het is intussen alweer februari.

Ze verlangt naar het voorjaar. De winter was nat en koud en donker. Geen sneeuw, geen ijs, alleen regen en nog eens regen.

Amanda start de auto en kijkt door het verregende raampje naar Jojanneke, die haar vanachter het keukenraam staat na te zwaaien. Met een sierlijke bocht draait ze over het erf, zodat de neus van de auto netjes voor de weg komt te staan. Ze drukt op de claxon en zwaait ook nog even naar mevrouw Verbeek, die achter een verregend raam bij de tafel zit.

Verlangend kijkt Amanda naar de lucht, alsof de wolken zomaar open kunnen scheuren en een stuk blauw zullen laten zien.

Ze draait de auto de weg op en rijdt met een kalm gangetje naar Linda. De ruitenwissers zwaaien ritmisch heen en weer en laten een geïrriteerd gepiep horen. Daar moet snel naar gekeken worden, vindt ze. Dit is ergerlijk.

Het is een klein stukje naar het huis van Stefan en Linda. Nog geen vijf minuten later parkeert ze haar auto in de bekende straat, waar ze regelmatig komt.

Ze sluit snel de auto af en rent om het huis heen naar achteren. Bij de achterdeur struikelt ze bijna naar binnen en weet ze nog net haar even-

wicht te bewaren door zich vast te grijpen aan het eerste het beste wat ze te pakken krijgt. Dat is het vliegengordijn dat Linda zomer en winter daar laat hangen. Amanda hoort een knak en ze wordt bedolven onder de wollige slierten die 's zomers de vliegen op een afstand moeten houden. Zo vindt Linda haar.

‘Wat doe jij nu?’ vraagt ze verwonderd.

Amanda probeert zich van al die slierten te ontdoen, maar raakt erin verstrikt. Meteen krijgt Linda de slappe lach en van de weeromstuit doet Amanda mee.

‘Help me toch,’ zegt ze. ‘Die ellendige stroken... Waarom haal je die 's winters niet weg? Er is nu geen vlieg te bekennen.’

Linda loopt al sniklachend naar Amanda en plaagt: ‘Eigenlijk zou ik je zo een poosje moeten laten staan. Het is best leuk om jou in een hulpeloze toestand te zien.’

‘Linda!’ roept Amanda getergd uit.

‘Stil maar, ik help je wel. Hoe krijg je het voor elkaar om op deze manier binnen te komen?’

Het is werkelijk een warboel geworden. De slierten zijn in elkaar gedraaid en daardoor zijn er knopen ontstaan. Zelfs zit er één in het haar van Amanda gedraaid, die Linda voorzichtig losmaakt, onder pijnlijke kreten van Amanda.

‘Ik zal mijn filmcamera erbij halen,’ plaagt Linda.

‘Als je dat maar laat.’

Eindelijk is Amanda bevrijd uit haar benarde positie. Samen met Linda bekijkt ze de schade die ze in haar val heeft aangericht. De roe van het vliegengordijn is geknakt en een haak waaraan het bevestigd zat, is er afgebroken.

‘Ik vergoed de schade wel,’ zegt Amanda.

‘Onzin,’ vindt Linda. ‘Zo duur is het nou ook weer niet. Bovendien had je wel gelijk. Ik had dat ding aan het eind van de zomer weg moeten halen. Soms ben ik een beetje te gemakzuchtig.’

Amanda grinnikt en legt uit: ‘Ik wilde zo snel mogelijk binnen zijn, vanwege de regen. Tja, ik weet het, haastige spoed, is zelden goed. Dat blijkt maar weer.’

Linda heeft een vuilniszak gepakt. ‘Als jij dat vliegengordijn er in wilt doen, dan ga ik ondertussen koffiezetten. Dat lust je toch wel? Of heb je liever warme chocolademelk?’

‘Hè ja.’ Amanda likt langs haar lippen. ‘Daar is het echt weer voor. Heb je ook slagroom?’

‘Jij... lekkerbek! Denk aan je calorieën.’

Amanda haalt onverschillig haar schouders op en lacht.

‘Het is niet netjes van me, hè?’ stelt ze met de nodige zelfkennis vast. ‘Eerst kom ik hier de boel vernielen en vervolgens vraag ik om slagroom. Oei, wat word ik brutaal.’

‘Ik ben blij dat je het zelf zegt,’ knikt Linda, terwijl ze twee mokken melk in de magnetron zet. ‘Je neemt me de woorden uit de mond. Nu je zo vrij bent dat je om slagroom vraagt, klop je die zelf ook maar. Hier heb je de mixer, een kom en een pakje slagroom. O ja, en natuurlijk de suiker niet te vergeten.’

Amanda heeft het vliegengordijn ondertussen in de vuilniszak gestopt en de zak in een hoek geschoven. Die kan zo meteen de kliko in. Nu de slagroom.

Ze geniet er altijd weer van als ze bij Stefan en Linda is. Ze zijn door de maanden heen zo heerlijk vertrouwd geraakt met elkaar, dat ze alles tegen elkaar kunnen zeggen. Ze weten wat ze aan elkaar hebben en dat is prettig.

Even later zitten ze in de kamer, ieder met een mok warme chocolademelk en een grote dot slagroom.

Martijn zit in de box. Over enkele weken hoopt hij alweer één jaar te worden. Voor Amanda’s gevoel is het als de dag van gisteren dat ze hier gekraamd heeft, nu bijna alweer een jaar geleden. Het is niet te begrijpen hoe snel de tijd gaat.

Ze kijkt naar het ventje dat met blokken zit te spelen. Hij lijkt op Linda. Dezelfde vorm van het gezichtje, dezelfde kleur van het haar, dezelfde blauwe ogen. Als hij lacht, laat hij enkele tandjes zien. Het verdedert Amanda. Ze zet de mok chocolademelk neer en buigt zich daarna over de rand van de box. Ze kietelt hem in zijn buikje, wat hem meteen een schaterlach ontlokt.

Linda zit het genietend aan te zien.

‘Hij is zo makkelijk,’ vertelt ze ondertussen. ‘Hij is altijd vrolijk en huilt alleen als hij honger heeft. En hij begint zo leuk te brabbelen. Hij zegt papa en mama, en opa en oma. En hij weet heel goed wat hij wil.’

Amanda knikt. Het meeste over Martijn weet ze al doordat ze hier regelmatig komt. Linda kan er niet genoeg over praten.

Een verlangen komt in haar naar boven. Wat moet het heerlijk zijn om moeder te worden. Om samen met je man een gezin te vormen. Ze denkt aan Freek. Hij wil vaste plannen gaan maken. Een paar keer is het woord ‘trouwen’ ter sprake gekomen. Ze hebben nu anderhalf jaar verkering. Is het niet te snel om al serieuze plannen te maken? Of is zij te onzeker?

Ze wil er verder niet over nadenken.

Achter haar praat Linda ondertussen verder. Over de ontwikkeling van Martijn, de veranderingen in zijn eetpatroon, zijn slaapritme en wat er allemaal nog meer komt kijken bij een kindje van een jaar.

Amanda gaat weer zitten. Voorzichtig nipt ze van de hete chocolademelk. De slagroom blijft op haar bovenlip kleven. Als een poes snoept ze het genietend op.

Linda lacht. ‘Gezellig dat je er bent,’ zegt ze. ‘Je zou veel vaker moeten komen, maar ik begrijp dat je het druk hebt.’

Amanda knikt. ‘Als ik lange dagen in mijn kraamgezinnen werk, vind ik het heerlijk om thuis wat dingen voor mezelf te doen. Vaak heb ik dan nog mijn eigen huishoudinkje dat ik samen met Jojanneke bijhoud. Verder de vereniging van de kerk en mijn familie waar ik geregeld naartoe ga.’

‘En Freek.’

‘Ja, vanzelfsprekend. Die komt op de eerste plaats.’

‘Je hebt je natuurlijk afgevraagd wat ik je te zeggen en te vragen heb,’ hoort ze dan Linda zeggen.

‘Ja, inderdaad. Ik heb me van alles afgevraagd. Ik zal je bekennen dat ik ordinair nieuwsgierig ben.’

Linda schiet in de lach. ‘Dat wist ik wel. Ik zal daarom maar meteen met de deur in huis vallen: zou jij over ruim een halfjaar, als alles goed

mag gaan, weer bij ons willen kramen?’

Amanda verslikt zich prompt in de chocolademelk. Linda staat meteen bij haar en klopt haar bedaard op de rug.

‘Als ik geweten had dat deze simpele vraag zo veel zou ontketenen, had ik het wat voorzichtiger aangelegd,’ zegt ze op droge toon.

Eindelijk komt Amanda iets tot bedaren. ‘Je zegt het ook zo onverwachts.’

‘Ja, hoe moet ik het dan zeggen?’ vraagt Linda.

‘Weet ik veel,’ reageert Amanda nog na kuchend. ‘Ik vind het erg leuk. Hoever ben je?’

‘Ik ben nu tien weken zwanger.’

‘Van harte gefeliciteerd,’ zegt Amanda. ‘Hoe voel je je?’

Linda is weer gaan zitten. ‘Nu weer goed. Maar ik heb de afgelopen weken er heel wat uit gespuugd. Ik ben zelfs een paar kilo afgevallen.’

‘Oei, gelukkig dat het nu weer beter gaat. Er zijn vrouwen die daardoor zelfs last krijgen van uitdroging en naar het ziekenhuis moeten.’

‘Daar was ik eerst ook bang voor. Ik ben nu gelukkig over het ergste heen. Wat denk je, Amanda, zou je weer bij ons kunnen kramen? Ik zou het geweldig leuk vinden.’

‘Wanneer ben je uitgerekend?’

‘In de eerste week van september.’

‘Ik zal het doorgeven bij het kraamcentrum. Waarschijnlijk lukt het wel als ik vertel dat jij een vriendin van me bent.’

Linda’s ogen lichten op. ‘Fijn. Wat gebeurt er als je precies op dat moment al in een gezin bent?’

‘Dan ga ik daar weg en komt er een andere kraamverzorgster in mijn plaats. Dat gebeurt wel vaker,’ zegt Amanda.

Vanuit de box begint Martijn te protesteren.

Linda loopt naar hem toe en geeft hem een biscuitje. ‘Je hebt groot gelijk, mannetje. Je ziet dat wij ook iets lekkers hebben en jij wilt natuurlijk ook. O wacht, je slab.’

Amanda kijkt het glimlachend aan. ‘Hij heeft het goed door.’

‘Ja, wat dacht je? Hij weet al precies wat lekker is en wat hij vies vindt.’

Een fruitthap vindt hij heerlijk, maar een groentehap is op dit moment een drama.'

'Dat komt vanzelf,' meent Amanda. 'Niets overhaasten. En je zou het ook kunnen proberen door er appelmoes bij te doen.'

'Dan went hij er waarschijnlijk nooit aan.'

'Heus wel. Je moet er iedere keer minder door doen, totdat hij pure groente heeft. Ik weet zeker dat hij over enkele maanden met smaak zijn groente zit te eten.'

'We zullen het zien.' Linda kijkt peinzend voor zich uit en zegt dan aarzelend: 'Weet je, ik hou ontzettend veel van Martijn. Ik vraag me af of ik van het tweede kindje net zoveel kan houden.'

'Daar hoeft jij je geen zorgen over te maken,' vindt Amanda. 'Als de baby er is, zul je zien dat je zoveel liefde in je hebt dat je net zoveel van dat kindje kunt houden als van Martijn.'

'Vind je het gek dat ik daarover tob?'

'Nee, zeker niet. Er zijn meer vrouwen die bij een volgende zwangerschap zich hier zorgen over maken. Maar dat is echt ongegrond. Je zult het zien.'

Linda kijkt haar opgelucht aan. 'Ik ben zo blij dat ik jou als vriendin heb.'

Amanda glimlacht. 'Fijn om te horen,' zegt ze. 'Dat is wederzijds.'

Als ze later op de middag weer naar huis rijdt, heeft ze veel om over na te denken. Ze is blij met de vriendschap van Linda en Stefan. Toch knaagt er iets. Freek is in het jaar dat ze met elkaar omgaan, twee keer bij hen geweest. Hij heeft er geen behoefte aan, zegt hij steeds.

'Mijn vrienden zijn toch ook jouw vrienden?' had ze hem voorgehouden.

Hij had zijn schouders opgehaald. 'Doordat jij bij hen kraamde is dat contact ontstaan. Prima, maar voor mij hoeft het niet. Je kunt niet met iedereen bevriend zijn. Stel je voor dat je met al die kraamgezinnen op deze manier contact blijft houden. Dat zou toch niet te doen zijn?'

'Dat is het geval niet,' had ze tegengeworpen. 'Dat weet jij heel goed. Ik vind het heel jammer dat jij je zo terug houdend opstelt. We zitten

niet op een eiland. We leven tussen de mensen. En ik hou er van om met mensen om te gaan.'

'Soms zou ik willen dat we samen op een eiland zaten,' had Freek tot haar schrik gezegd. 'Dan hebben we van niemand last, kunnen we heerlijk onze eigen dingen doen en zijn we er helemaal voor elkaar.'

Deze uitspraak heeft Amanda diep verontrust. Het lijkt erop dat Freek contactgestoord is. Of hij heeft een vorm van autisme. Het is niet normaal dat hij haar helemaal voor zichzelf wil houden.

Steeds vaker plagen die gedachten haar dat Freek en zij elkaar niet begrijpen. Bovendien benauwt het haar dat het bij Freek helemaal om haarzelf draait. Hij heeft weinig vrienden. Eigenlijk helemaal niet, alleen maar wat los-vaste kennissen. Het mag de naam vriendschap nauwelijks hebben.

Tim. Dat is een leuke jongen met wie Freek een poos goed bevriend was. Om de een of andere reden is die vriendschap doodgebloed. Volgens Freek kwam dat doordat ze te veel meningsverschillen kregen.

Amanda probeert met alle geweld die vervelende gedachten weg te duwen. Misschien verandert Freek nog wel en gaat hij inzien dat het onmogelijk is om tussen de mensen op een zelfgekozen eiland te leven.

Marten staat gebogen over het hek en kijkt het wijde land over. Zijn blik omspant de breedte en de lengte tot de horizon. Weilanden die bij hun boerderij behoren. De koeien staan nog op stal, maar hij verlangt nu al naar het moment dat ze de stal uit mogen en het weiland in zullen rennen. Hij glimlacht bij de gedachte hoe het vee de gekste sprongen maakt van blijdschap als het weer naar buiten mag.

Dat moment laat nog enkele maanden op zich wachten.

Zijn ogen tasten de donkere lucht af. Het is even droog, maar het kan ineens weer losbarsten. De grond is nat en drassig. Het hek waar hij op leunt, voelt koud en vochtig aan. Toch kan hij er niet toe komen om van deze plek weg te gaan. Minutenlang kan hij hier in gedachten staan, genietend van alles om hem heen. Hij is nog altijd dankbaar dat hij uiteindelijk het werk van zijn vader heeft kunnen overnemen. Daar is heel veel aan vooraf gegaan.

Zijn gezicht versombert als hij weer denkt aan enkele jaren geleden. Toen is alles in zijn leven fout gegaan wat er fout kon gaan. Drank, drugs en vrouwen. Verkeerde vrouwen. Nog altijd is hij niet los van die afschuwelijke tijd. 's Nachts kan het hem in zijn dromen nog benauwen. Hij heeft spijt van de verkeerde keuzes die hij toen heeft gemaakt. Als hij er niet bijtijds uit gehaald was, had het zijn einde kunnen betekenen. Onbegrijpelijk dat God nog zo goed voor hem is geweest. Hij, die een doorbrenger was in de vreselijkste zonden. Zijn vader kon hem niet vergeven. Ook niet toen hij spijt betuigde en hij zijn vader zelf om vergeving kwam vragen. Hij werd ontferd en mocht geen stap meer over de drempel zetten. Het gaf hem een diepe pijn vanbinnen. Ook boosheid en een machteloos gevoel. Want wat kon hij nog meer doen dan zijn spijt betuigen? Zijn moeder leed ook onder die harde onverzettelikheden van zijn vader. Naar hij later begreep, mocht zijn naam niet eens meer in huis genoemd worden. Zijn vader verbood zijn moeder contact met hem te zoeken. En toen ze op een dag toch een keer bij hem op bezoek

was geweest, omdat ze hem miste, waren de rapen gaar. Ondanks dat zijn moeder dit bewust had verzwegen, kwam zijn vader er toch achter. Het was verschrikkelijk zoals hij tegen zijn moeder tekeer was gegaan.

Ze ging er slecht uitzien en viel af. Iedereen maakte zich zorgen over haar. Natuurlijk vertelde ze niet direct wat er aan de hand was.

Zijn gedachten maken een sprongetje naar Amanda, die vooral in die tijd veel voor zijn moeder betekend heeft. Amanda, die zijn hart stal vanaf de eerste dag dat ze kraamde bij Stefan en Linda. Helaas behoorde haar hart al aan een ander toe. Dat kwam hij te weten aan het eind van de kraamtijd.

Met een vermoeid gebaar haalt hij zijn hand door zijn haren. Eigenlijk wil hij daar niet aan terug denken. Het is voorbij. Ook al komt Amanda nog regelmatig bij zijn ouders, hij ontloopt haar zo veel mogelijk. Telkens als hij dat lieve gezichtje ziet, omkranst door blonde krullen, gaat zijn hart onrustig tekeer. Hij weet dat zijn liefde voor haar nog altijd niet over is. Hij weet ook dat het geen zin heeft.

Amanda. Een meisje dat een grote rol heeft gespeeld in hun familie. Zij was degene die hem en zijn vader weer bij elkaar bracht. Dat was iets wat hij nooit had durven hopen of verwachten. Zijn vader leek niet te veranderen. Hij was stug en onverzettelijk. Totdat er iets vreselijks gebeurde. Een stier brak los. Amanda was die bewuste middag hier. Zij hoorde herrie toen ze in de bijkeuken een klusje voor zijn moeder aan het doen was. Ze ging kijken en zag tot haar ontzetting dat de stier was losgebroken en met zijn brede kop tegen zijn vaders borstkas duwde. Ze is gaan gillen, zodat het beest werd afgeleid. Dat werd de uiteindelijke redding van zijn vader. Hij heeft een tijdlang in het ziekenhuis gelegen, de eerste dagen werd zelfs voor zijn leven gevreesd. Gelukkig ging het daarna beter met hem, ook al had hij nog een lange weg te gaan. Hij had enkele ribben gebroken, die de onderste kwabben van zijn longen hadden doorboord, waardoor hij diverse inwendige bloedingen had gekregen. Sinds die tijd heeft hij last van kortademigheid en daar zal hij nooit meer van afkomen.

Door die vreselijke gebeurtenis is zijn vader tot verandering gekomen. Hij heeft bekend dat hij de dood in de ogen heeft gezien. Hij voel-

de dat hij voor de Rechter van hemel en aarde moest verschijnen. Maar hoe kon hij vergeving van zonden ontvangen als hij zijn eigen zoon niet kon vergeven? Het had hem nog de nodige strijd gekost, maar uiteindelijk is hij als een gebroken man overstag gegaan. Marten vergeet het moment nooit meer dat zijn vader dringend had gevraagd of hij naar het ziekenhuis wilde komen. Zijn vader die naar hem had gevraagd! En toen hij daar was, heeft zijn vader zijn beide handen naar hem uitgestoken en hém om vergeving gevraagd.

Sinds die tijd is hij weer als zoon erkend en mag hij het werk op de boerderij doen, wat hij vanaf zijn kindertijd zo graag wilde. Zijn vader helpt af en toe nog met lichte klusjes, maar veel kan hij niet meer. Het ongeluk met die stier heeft hem te veel krachten afgenomen.

Zijn ouders wonen allebei nog op de boerderij. Zelf bewoont Marten een huisje hier op het erf, dat voorheen verhuurd werd aan vakantiegangers. Hij vindt het prettig een eigen plekje te hebben. Enkele jaren heeft hij in z'n eentje op een flat gewoond, en die zelfstandigheid wilde hij graag behouden. Gelukkig begrepen zijn ouders dat, en hij heeft het huisje naar zijn eigen smaak in kunnen richten. Wel gaat hij nog regelmatig bij hen koffiedrinken of eten, net hoe dat het hem uitkomt.

Met een zucht richt Marten zich op. Hij staat zijn tijd te verdromen en hij heeft nog heel wat te doen.

Aan de slag maar weer. Vanavond heeft hij wel weer tijd om verder te dromen. Als het maar fijne dromen zijn. Dat andere benauwt hem te veel, en dat wil hij zo veel mogelijk achter zich laten.

Moeder Van Meliskerke is bezig yoghurt en boter te maken. Dat doet ze al jaren met heel veel plezier. Af en toe maakt ze ook kaas. Het breidt zich steeds verder uit, en soms overweegt ze in stilte om een winkeltje te beginnen. Ze heeft er met haar man nog niet over gesproken. Is het wel verstandig? Wordt het niet te druk? Er komen dan veel klanten bij hen aan huis, en haar man kan sinds dat ongeluk niet veel drukte meer aan. Ook al zal zij zich er alleen mee bemoeien, ze kent haar man goed genoeg om te weten dat hij zich erin zal willen mengen. Ze zal er eerst

eens rustig over nadenken, de voors en tegens tegen elkaar afwegen.

Glimlachend haalt ze de room van de melk af. Ze heeft zich in tijden niet zo gelukkig gevoeld als de laatste tijd. Dat het tussen haar man en haar weer helemaal in orde is gekomen heeft ze niet durven dromen. En toch is het zo. Dat ongeluk met die stier was vreselijk, maar het heeft tegelijk ook weer zo veel goeds gebracht. De breuk met hun jongste zoon Marten is weer volledig hersteld. Daar is ze nog iedere dag heel dankbaar voor. Hij is weer op de boerderij aan het werk, en woont in het huisje hier op het erf. Het feit dat ze hem hier dagelijks om zich heen heeft, maakt haar gelukkig.

Nooit heeft ze dit durven denken. Ze beseft eens te meer dat er nog altijd gebeden verhoord worden. Want ze heeft dagelijks zo veel gebeden en gesmeekt of toch alles weer ten goede mocht keren. Ze moet er beschaamd bij bekennen dat ze gebeden heeft met een grote portie ongelof. Dat kan toch eigenlijk niet samengaan, en toch heeft God haar gebeden verhoord.

Haar gedachten gaan naar haar andere drie kinderen. Allereerst naar Stefan, haar oudste. Hij is getrouwd met Linda. Ze hebben een zoontje, Martijn, vernoemd naar haar man en Marten. Het moet een voorteken geweest zijn. Johannes Marten. Toen kon die combinatie niet. Nu wel. Twee namen samengesmolten tot één naam. Zo'n klein jochie draagt die namen en beseft zelf nog niet wat voor bijzondere betekenis dat heeft voor zijn grootouders en ooms en tantes.

En nu worden ze voor de vierde keer opa en oma. Ze glimlacht en staart dromerig voor zich uit. Vorige week kwamen Stefan en Linda dit mooie nieuws vertellen. Ze kijkt er nu al naar uit. Het zal deze keer zo anders gaan dan de vorige keer. Bij de komst van Martijn was de spanning om te snijden. Iedere keer als ze weer bij Stefan en Linda langsgingen, keek ze verlangend uit of Marten er ook was. Tegelijk schrok ze ervoor terug omdat ze bang was voor een confrontatie tussen hem en haar man. Op een van die dagen gebeurde dat ook. Tot haar ontzetting kwam het tot een handgemeen. Verschrikkelijk was het.

Als ze daar nog aan terug denkt, krijgt ze het opnieuw koud. Amanda, die daar destijds kraamde, was er tot haar grote schaamte getuige van.

Amanda. Moeder Van Meliskerke glimlacht. Hoe dikwijls is Amanda hier niet bij haar geweest? Dat is begonnen na een verjaardag bij Stefan en Linda. Ze kwamen met elkaar in gesprek. Ze vertelde Amanda over de bezigheden op de boerderij. Amanda's belangstelling was meteen gewekt. Ze wilde ook graag weten hoe je boter, yoghurt en kaas maakte. Sinds die tijd kwam ze regelmatig langs en dat is zo gebleven. Met Amanda heeft ze een fijne band opgebouwd. Ze is van haar gaan houden als behoorde ze tot haar eigen kinderen.

Eerst had ze nog gehoopt dat het tussen Amanda en Marten iets zou worden. Al snel had ze begrepen dat Amanda al een vriend had. Jammer, ze had haar graag als schoondochter gehad.

Vervelend dat Amanda's vriend nooit mee wil komen. Ze heeft hem een enkele keer gezien, een keer op de verjaardag van Amanda en een keer bij Stefan en Linda. Hij is een teruggetrokken type, zo heel anders dan Amanda, die spontaan en heel sociaal is. Zij houdt ervan om mensen om zich heen te hebben. Hoe dit samen moet gaan, blijft de vraag. Als die twee heel veel van elkaar houden, zal hier waarschijnlijk wel overheen te komen zijn.

Dan gaan haar gedachten naar haar twee andere kinderen. Amanda kan ook goed met hen overweg. Jan en Jolien en hun twee kinderen wonen hier op een steenworp afstand vandaan en komen nog weleens aanwaaien. Jolien is hun enige dochter. Dan hebben ze nog een zoon: Vincent. Hij is getrouwd met Lucie en woont in Amerika. Ze gingen er een jaar heen vanwege zijn werk, en aan dat jaar was later nog een halfjaar vastgeplakt. Wat was dat haar en Johannes tegengevallen. Ze verlangen naar hun zoon en schoondochter. Nu hopen ze dat het inderdaad bij dit extra halve jaar blijft. Het zou hun niet verbazen als het nog langer duurde. Vincent is altijd al een avonturier geweest. Daarom was het niet als een verrassing gekomen dat hij samen met Lucie zo ver weg is gaan wonen, ook al is het nodig geweest voor zijn werk.

Ze hoort de deur achter haar opengaan. Ze kijkt om en ziet haar dochter Jolien binnenstappen.

‘Dag mam, bent u weer druk bezig?’ begroet deze haar moeder. ‘U kunt het niet laten, hè?’

‘Ha Jolien. Tja, een mens moet bezig blijven. En je weet het, ik doe het met plezier.’

‘Waar is pa?’

‘Hij slaapt.’

Jolien kijkt bedenkelijk. Ze blijft midden in de keuken staan.

‘Sinds het ongeluk kan hij niet meer zonder middagdutje,’ stelt ze vast.

Moeder schudt haar hoofd. ‘Nee. Pa is erg verzwakt en het zal zich nooit meer herstellen. Maar ik ben diep dankbaar dat hij nog leeft.’

‘Dat is zo. Het had heel anders kunnen lopen. Ik moet er nog vaak aan terugdenken.’

‘Dat heeft geen zin,’ zegt moeder. ‘We kunnen beter kijken naar de dingen die we nog hebben.’

‘Ik zal u helpen.’ Jolien komt bij het aanrecht staan en weet precies wat ze moet doen. Ze vertelt ondertussen over haar twee dochters, Lydia en Evelien, over de vorderingen op school en de boevenstreken die ze uithalen.

Haar moeder lacht. Ze geniet altijd van de verhalen over haar kleinkinderen.

Tevreden kijken ze even later naar het resultaat. Tijdens het gebabbel met elkaar zijn ze doorgestaan met het werk en moeder is nu sneller klaar dan anders. Ze wast haar handen en zegt: ‘Fijn dat je me wilde helpen. Ik zal koffiezetten. Roep jij Marten?’

Jolien knikt en loopt naar buiten. Ze vindt het altijd heerlijk om af en toe thuis te komen. De boerderij heeft ook haar hart. Zij lijkt van hen vieren het meest op Marten. Ze gunt Marten de boerderij en is blij voor hem dat alles goed is gekomen tussen vader en hem.

Voor de kippenren blijft ze staan. Ze staat diep in gedachten en vergeet haar broer te roepen. Marten, die juist uit de stal kwam, heeft haar al gezien. Hij loopt naar haar toe en legt onverwachts een arm om haar schouder.

‘Dag zus. Wat sta jij hier in gepeins verzonken?’

Jolien schrikt op. ‘Joh, ik zag je niet aankomen. Ik moest je van ma roepen. Ze heeft koffie.’

‘Ik ga gelijk mee.’

Het wordt nog een gezellig uurtje met z’n vieren. Vader is wakker geworden en komt er ook bij zitten. Marten bespreekt met hem het werk op de boerderij. Want ook al kan vader niet veel meer, hij is er nog graag bij betrokken en loopt nog regelmatig de stal in. Af en toe doet hij wat lichte karweitjes die hem zo nu en dan nog wat voldoening geven.

Moeder zit het genietend aan te zien. Het is heerlijk om vader en zoon aan dezelfde tafel te zien zitten, met elkaar in gesprek te zijn en te weten dat wederzijds respect en liefde weer volop aanwezig is.

Haar ogen vangen die van Jolien en ze knipoogt. Ze begrijpen elkaar zonder woorden.

‘Hoe is het met Amanda?’ vraagt Jolien dan. ‘Ik heb haar al een poos niet meer gezien.’

Het gesprek tussen vader en zoon houdt ineens stil. Althans, Marten, die aan het woord was, is plotseling de draad kwijt. Met alle macht probeert hij zijn hersens bij het gesprek te houden, maar hij weet dat hij bij het noemen van Amanda’s naam meteen is afgeleid. Onzin natuurlijk. Hij schiet hier niets mee op.

‘Amanda is pas geweest,’ vertelt moeder. ‘Ze komt regelmatig, al is het niet zo vaak meer als eerst. Ze heeft het druk. En ze heeft verkering. Ik meen dat die Freek al serieuze plannen wil maken.’

‘Amanda niet dan?’ vraagt Jolien schalks.

Moeder glimlacht. ‘Ze laat zich er niet zo over uit. Freek wil samen met haar uit gaan kijken naar een huis en plannen maken voor een trouwdatum. Hoe zij er zelf over denkt, laat ze in het midden.’

‘Ze zal het vast wel met hem eens zijn,’ meent Jolien. ‘Als je veel van elkaar houdt, vind je het toch juist fijn om plannen te maken?’

De sfeer lijkt ongemerkt ineens anders. Moeder kan niet verklaren wat het is. Haar man praat verder met Marten, ook al lijkt Marten er niet helemaal bij met zijn hoofd. Zou het met Amanda te maken hebben? Moeder kijkt haar jongste zoon opmerzaam aan. Zou het mogelijk zijn dat hij iets voor haar voelt? Mm, ze zal het wat meer in de gaten houden. Waarschijnlijk verbeeldt ze het zich. Hij weet immers dat hij geen enkele kans bij Amanda maakt.

Na de tweede kop koffie staat Marten gehaast op. Het lijkt wel alsof hij geen tijd meer heeft.

Meestal blijft hij nog wel een poosje napraten. Moeder staart hem verbaasd na en haalt onmerkbaar haar schouders op. Wat die jongen opeens mankeert, weet ze niet. Of het moet echt om Amanda gaan. Hoe ze daarachter kan komen, weet ze niet. Ze zal haar oren en ogen wijd openhouden. Ze hoopt dat ze zich vergist. Ze gunt Marten van harte een beetje geluk na alle narigheid. En dat geluk zal hij bij Amanda niet kunnen vinden.

‘Ik ga ook weer, ma,’ zegt Jolien. ‘De meiden komen bijna uit school en dan wil ik thuis zijn.’

‘Je hebt gelijk. Ga maar gauw en geef hun een knuffel van me.’

‘Ik zal het doen.’ Dan valt de deur achter haar dicht.

Het is zondag. Amanda moet werken tot halfdrie in de middag. Fijn, dan heeft ze nog lekker even de tijd en kan ze naar de kerk. Ze vindt het prettig dat het op die manier toch nog een beetje zondag voor haar kan zijn.

Freek komt haar thuis afhalen. Omdat de dienst om vijf uur begint, hebben ze besloten om eerst nog een stuk te gaan wandelen. De grijze wolken zijn weggewaaid en sinds gisteren is er voorzichtig een zonnetje tevoorschijn gekomen. Nu is de lucht blauw met enkele witte wolken. Het is nog wel koud, maar de zon laat zich nu nog meer zien dan gisteren. Amanda vindt het heerlijk om na al die regen eindelijk weer eens van de zon te kunnen genieten. En op wat voor manier kan ze dat beter doen dan door een heerlijk stuk te wandelen? Samen met Freek.

Als ze om ongeveer kwart voor drie thuiskomt, staat Freek haar al op te wachten.

‘Je bent vlot,’ zegt ze. ‘Je wist toch dat ik om halfdrie pas klaar zou zijn?’

‘Ik kom hier net aan,’ vertelt Freek. ‘Ik heb je veel te lang gemist. Vandaar dat ik geen geduld meer had om langer te wachten.’

Amanda glimlacht. Hij overdrijft. Ze hebben elkaar deze week verschillende keren gezien en gesproken. Ze haalt haar schouders op en draait met de sleutel de deur open. Jojanneke is er niet.

‘Ik wil me wassen en omkleden,’ zegt ze. ‘Dus je moet nog even wachten.’

‘Geeft niet. Nu jij weer in mijn buurt bent, heb ik alle geduld van de wereld. Kom eens hier.’

Voor ze er op bedacht is, heeft hij haar in zijn armen getrokken en haar stevig gekust.

‘Zo doen we dat bij een begroeting. Was je dat vergeten?’

Ze hoort een licht verwijt in zijn stem doorklinken. Het benauwt haar een beetje. Hij kan zo bezitterig doen, of ligt dat aan haar? Ze duwt hem lichtjes van zich af en zegt: ‘Ik ga me snel omkleden.’

Ze verdwijnt in de douche, het aan hemzelf overlatend hoe hij zich deze minuten bezig zal houden.

Het duurt tien minuten voordat ze weer tevoorschijn komt. Freek legt haastig de krant neer waar hij zich zojuist in had verdiept. Hij kijkt haar waarderend aan en fluit zachtjes tussen zijn tanden.

‘Je ziet er mooi uit.’

Amanda glimlacht. Ze heeft deze week nieuwe kleren voor zichzelf gekocht en besloot het vandaag meteen maar aan te trekken. Ze vindt het fijn dat Freek zijn bewondering voor haar niet onder stoelen of banken steekt.

‘Zullen we gaan?’

Even later lopen ze langs de weg die in de richting van een mooi natuurreservaat loopt. Amanda komt er graag. Het is alleen jammer dat ze er zichzelf te weinig tijd voor gunt.

Diep ademt ze de frisse, pittige buitenlucht in. Het is alsof alles frisser en mooier uitkomt nadat het geregend heeft. Vooral nu de zon erop schijnt. De blaadjes die nog aan de struiken hangen zijn vochtig en de druppels weerkaatsen de zonnestralen. Amanda geniet.

Freek heeft zijn arm om haar schouders gelegd en als vanzelf schuift zij haar arm om zijn middel.

‘We moeten plannen gaan maken, Amanda,’ zegt Freek. ‘Ik vind het fijn om een trouwdatum vast te zetten.’

Amanda trekt haar wenkbrauwen op. Pasgeleden had hij het er ook al over. Ze is er nog niet helemaal aan toe. Hoelang kennen ze elkaar?

Anderhalf jaar nog maar. Voorzichtig brengt ze haar gedachten onder woorden, bang om hem te beledigen.

‘Wil je niet?’ is dan ook meteen zijn korte reactie.

‘Daar gaat het niet om,’ zegt Amanda. ‘Maar ik ben drie jaar jonger dan jij. We kennen elkaar anderhalf jaar. Het gaat mij te snel. Ik wil nog een poosje blijven werken en genieten van deze tijd.’

‘Dat kan toch ook als wij getrouwd zijn?’

‘En als er kinderen komen?’

‘Dan kun je blijven werken. We leven niet meer in de vorige eeuw. Kom op, Amanda, je maakt bezwaren die er helemaal niet zijn.’

‘Hoe zal ik dat kunnen combineren? Werken en kinderen gaan bij mij niet samen. In de kraamverzorging ben je altijd acht dagen achterelkaar aan het werk. Ik kan een kraamvrouw toch niet de helft minder tijd geven, terwijl ze recht heeft op alle uren?’

‘Is daar dan geen parttimeregeling voor?’ vraagt Freek zich hardop af.

‘Ik weet het niet,’ antwoordt Amanda. ‘Ik heb me daar nooit eerder in verdiept. Maar het lijkt mij logisch dat je voor de volle honderd procent inzetbaar bent.’

‘Ga daar dan eerst maar eens naar informeren. Het is prettig als we weten waar we aan toe zijn.’

‘En als ik toch moet stoppen, wanneer we kinderen krijgen?’

‘Dan wachten we daar toch een jaartje mee? Jij hebt dan nog een jaar de kans om je werk te doen. Bovendien kunnen we dan samen ook leuke dingen doen, zonder gebonden te zijn. Staat dat idee jou meer aan?’

Amanda kijkt verbijsterd naar Freek. ‘Je praat over kinderen krijgen alsof het meubilair is dat je aan kunt schaffen op de tijd dat jij het wilt.’

‘Zo bedoel ik het natuurlijk niet. Maar jij stelt alles zo zwart-wit. Je doet moeilijk, terwijl dat niet nodig is.’

Langzaam lopen ze over het groen bemoste laantje. De takken van de bomen zijn als een dak boven hun hoofden uitgespreid. Amanda ziet niets van de omgeving. Het doet haar pijn dat Freek en zij elkaar niet kunnen begrijpen.

‘Geef me de tijd om hier rustig over na te denken, Freek,’ zegt ze. ‘Ik kan er niet tegen als alles overhaast gaat.’

‘Vind je het niet fijn om te trouwen?’ vraagt Freek haar. ‘Verlang je niet naar een plekje van ons samen?’

‘Natuurlijk wel. Ik heb er ook niks op tegen om alvast huizen te bekijken en plannen te maken. Ik wil alleen nog even wachten met alles definitief vast te zetten.’

Freek blijft staan en houdt Amanda op een kleine afstand van zich af, zodat hij haar diep in de ogen kan kijken. Zijn handen rusten zwaar op haar schouders.

‘Hou je nog van me?’ vraagt hij.

‘Natuurlijk,’ antwoordt Amanda verbaasd. ‘Geef ik jou redenen om daaraan te twijfelen?’

‘Ik weet het niet,’ aarzelt Freek. ‘Ik heb soms het gevoel dat we elkaar niet begrijpen. Of we op een verschillende golflengte zitten. We steken de handen naar elkaar uit en kunnen die net niet grijpen.’

‘Onzin, Freek. Zeg niet van zulke zotte dingen. Ik wil jou niet kwijt. Voor geen goud.’

Freek trekt haar dichterbij tegen zich aan. ‘Gelukkig,’ verzucht hij boven haar hoofd. ‘Ik begon al een beetje ongerust te worden. Ik zal je de tijd nog geven. Maar beloof me dat het niet te lang zal duren. Ik ben eraan toe om een eigen home te hebben. Een vrouw die me opwacht als ik thuiskom. Ik wil niet langer alleen zijn.’

‘Dat ben je toch ook niet, dwaze jongen! Ik zal er altijd voor je zijn.’

Langzaam lopen ze weer verder. Er wordt geen woord meer tussen hen gezegd. Het is een goed gevoel wat ze nu beiden hebben. De toekomst wacht.

Thea Zoeteman-Meulstee

Het erfdeel

Na jaren van verwijdering is Marten blij dat hij weer contact heeft met zijn vader. Hij krijgt een eigen verblijf op de boerderij van zijn ouders en neemt het werk over van zijn vader, die herstelt van een bedrijfsongeluk.

Hoewel Marten zijn leven op de rit heeft, blijft zijn verleden hem achtervolgen. Dat staat hem in de weg om toenadering te zoeken tot Amanda, op wie hij smoorverliefd is. Zal hij ooit zo ver komen dat hij haar alles eerlijk kan vertellen? En zal zij zijn liefde dan beantwoorden?

Thea Zoeteman-Meulstee (1969) is getrouwd en moeder van vier kinderen. Ze schrijft jeugdboeken en romans voor volwassenen. *De verloren zoon* is haar vierde roman in de Citerreeks.

CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 202 1 NUR 344

9 789401 902021

www.citerreeks.nl